

Til jobcentre og a-kasser

Styrelsen for
Arbejdsmarked
og Rekruttering

Vermundsgade 38
2100 København Ø
T: 72 21 74 00
E: star@star.dk

www.star.dk

Dato: 07. Juli 2020

J. Nr. 20/10058

**Orientering om love og bekendtgørelser, der udmønter
initiativer fra to aftaler om opkvalificering på
Beskæftigelsesministeriets område: *Aftale om
ekstraordinært løft af ledige og Aftale om styrket
opkvalificering som træder i kraft den 1. august 2020***

Regeringen har den 17. juni 2020 indgået to aftaler, som skal styrke uddannelse og opkvalificering til ledige: *Aftale om ekstraordinært løft af ledige* indgået ml. regeringen (S), V, DF, RV, SF og EL og *Aftale om styrket opkvalificering* indgået ml. regeringen (S), V, DF, RV og K.

Ændringerne vedr. dels tiltag om et justeret uddannelsesløft og dels tiltag om ret til en erhvervsuddannelse på 110 pct. dagpenge i 2020-2021 er udmøntet med Folketingets vedtagelse af to lovforslag, som træder i kraft den 1. august 2020.

Lov nr. 1051 af 30. juni 2020 (L 205)
Lov nr. 1054 af 30. Juni 2020 (L 204)

Begge love kan findes på retsinformation: www.retsinfo.dk.

Lov nr. 1051 af 30. juni 2020 følger af *Aftale om ekstraordinært løft af ledige*. Med initiativet har forsikrede ledige i målgruppen ret til at påbegynde en erhvervsuddannelse med 110 pct. af deres individuelle dagpengesats, dog højst 110 pct. af dagpengenes højeste beløb, hvis uddannelsen fremgår af en positivliste over mangelområder. Den midlertidige ordning løber i perioden fra og med den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021.

Lov nr. 1054 af 30. juni 2020 følger af *Aftale om styrket opkvalificering* og udmønter et justeret uddannelsesløft.

Som led i udmøntningen af de to aftaler er der endvidere udstedt nye bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse om forsøg med beskæftigelsesindsatsen
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1123>

- Bekendtgørelse om puljen til uddannelsesløft
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/1122>
- Ændringsbekendtgørelse om særlig lånemulighed i forbindelse med uddannelsesløft
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/1127>
- Ændringsbekendtgørelse om beregning af dagpengesats
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/1128>

Bekendtgørelserne er udstedt og træder i kraft den 1. august 2020.

I denne skrivelse uddybes de nye regler i lovene og bekendtgørelserne.

Skrivelsen beskriver de initiativer, som skal træde i kraft den 1. august 2020. Der skelnes ikke mellem, hvilken aftale det enkelte initiativ stammer fra. Der er for overblikkets skyld vedlagt en oversigt over alle initiativerne i aftalerne, hvoraf det også fremgår, hvornår de træder i kraft.

Herudover er der oprettet en temaside på styrelsens hjemmeside star.dk, hvor der vil findes mere information om initiativerne i aftalerne.

Justeret uddannelsesløft

Med de politiske aftaler er det aftalt, at der fra den 1. august 2020 er to ordninger til uddannelsesløft:

- Puljen til uddannelsesløft
- Ret til erhvervsuddannelse på 110 pct. af pågældendes individuelle dagpengesats inden for mangelområder (positivliste).

Driftsudgifterne til den nye lovbundne ordning med ret til erhvervsuddannelse inden for mangelområder på 110 pct. af den individuelle dagpengesats, skal ikke afholdes og registreres under puljen til uddannelsesløft (se afsnit om registrering af aktivitet og udgifter for uddannelsesløft), men på en særskilt ordning med 80 pct. statsrefusion.

Nedenstående ændringer gælder for alle nye forløb, der påbegyndes under puljen til uddannelsesløft efter 1. august 2020.

Puljen til uddannelsesløft

Som led i udmøntningen af *Aftale om styrket opkvalificering* træder en række varige justeringer af puljen til uddannelsesløft i kraft den 1. august.

Adgang til særskilte dele af en erhvervsuddannelse, fx et grundforløb

Jobcentret kan fremover bevilge en hel eller en del af en erhvervsuddannelse som et tilbud efter § 96 under puljen til dagpengemodtagere. Ligesom hidtil, omfatter ordningen dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, og som er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse.

Jobcentret kan fx bevilge et grundforløb eller et kortere uddannelsesforløb, hvis det vurderes at være det rette for den enkelte set i forhold til pågældendes forudgående merit, erfaring og jobperspektiv. Det er dermed *ikke* længere et krav, at der skal bevilges en hel erhvervsuddannelse til den ledige.

Intentionen er, at den ledige kan påbegynde sin erhvervsuddannelse via et tilbud om fx et grundforløb under puljen til uddannelsesløft for dernæst at færdiggøre

uddannelsen ved fx at overgå til en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver under voksenlærlingeordningen.

Alle erhvervsuddannelser – også uden skolepraktik

Jobcentret kan fremover bevilge alle erhvervsuddannelser efter lov om erhvervsuddannelser. Dermed afskaffes kravet om, at jobcentret alene kan bevilges uddannelser, der udbyder skolepraktik.

Hvis jobcentret bevilger en uddannelse uden skolepraktik, er det intentionen, at den ledige – evt. med hjælp fra jobcentret – finder og indgår en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver og færdiggør uddannelsen på ordinære vilkår, eventuelt via voksenlærlingeordningen.

Uddannelsen kan strække sig længere end dagpengeperioden

Forsikrede ledige får mulighed for at fortsætte en erhvervsuddannelse, der strækker sig længere end dagpengeperioden, selvom borgeren overgår til en anden forsørgelsesydelse undervejs. Det er dermed *ikke* længere et krav, at erhvervsuddannelsen skal kunne gennemføres inden for dagpengeperioden.

Efter ophør af dagpengeperiode kan den ledige overgå til den ydelse, som den ledige ellers er berettiget til som fx kontanthjælp eller SU. Den ledige skal leve op til de betingelser, der ellers gælder for at få forsørgelsesydelsen. Den ledige kan også overgå til voksenlærlingeordningen.

Jobparate kontanthjælpsmodtagere kan få et grundforløb

Jobcentret kan fremover bevilge grundforløb til erhvervsuddannelser som et tilbud under puljen til jobparate kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 30 år, og som er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse. Det omfatter også jobparate borgere, som modtager overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven. Jobparate kontanthjælpsmodtagere modtager deres hidtidige ydelse under uddannelsen.

Jobparate kontanthjælpsmodtagere er - ligesom dagpengemodtagerne - fritaget for pligten til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde, mens de deltager i uddannelsen. Og ligesom for dagpengemodtagere kan tilbud efter § 96 alene gives efter aftale med borgeren. Når der er indgået aftale, har borgeren pligt til at påbegynde og deltage i tilbuddet.

Jobparate kontanthjælpsmodtagere har – ligesom dagpengemodtagerne – ret til at fortsætte et grundforløb, selvom de overgår til en anden ydelse undervejs i grundforløbet.

Intentionen er, at borgeren kan påbegynde sin erhvervsuddannelse via et tilbud om et grundforløb under puljen til uddannelsesløft for dernæst at færdiggøre uddannelsen ved fx at overgå til en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver, evt. med tilskud fra voksenlærlingeordningen.

Sammenhæng til forsøg med et fleksibelt uddannelsesløft

Med *Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser* fra august 2016 blev puljen til uddannelsesløft gjort mere fleksibel via fire midlertidige tiltag, heraf følgende 3 forsøg, der står til at udløbe ved udgangen af 2020:

- 1) Målgruppen for puljen blev udvidet til at omfatte faglærte dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, der tidligere har gennemført et trin 1 eller 2 i en erhvervsuddannelse, så de får mulighed for at gennemføre et trin 2 eller 3 inden for samme erhvervsuddannelse inden for dagpengeperioden.
- 2) Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, uden relevant erhvervs erfaring eller relevant uddannelse, og som således ikke kan få merit i forhold til en erhvervsuddannelse, kan tage første trin i en erhvervsuddannelse inden for puljen til uddannelsesløft, hvis dette kan gennemføres inden for dagpengeperioden.
- 3) Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, får frem over mulighed for at få bevilliget 4/5 af en erhvervsuddannelse i dagpengeperioden, såfremt den ledige erklærer sig villig til at færdiggøre resten af uddannelsen på ordinære vilkår.

Derudover blev der etableret en midlertidig ordning i dagpengereglerne, hvor dagpengemodtagere, der som led i uddannelsesløftet påbegynder en erhvervsuddannelse inden for et fag med mangel på arbejdskraft (positivliste), får udbetalt dagpenge med et beløb svarende til 100 pct. af den individuelle dagpengesats. Den midlertidige ordning udløber ved udgangen af 2020.

Forsøg nr. 2 og 3 ophæves for ny tilgang per 1. august, da forsøgene ikke længere er relevante, når det ikke længere er et krav, at uddannelsen der skal kunne gennemføres inden for dagpengeperioden.

Forsøg nr. 1 fortsætter som forudsat til udgangen af 2020. Alle forløb påbegyndt under forsøgene i perioden 1. august 2020 – 31. december 2020 vil følge de nye regler for puljen til uddannelsesløft. Det betyder, at fx faglærte, der er fyldt 30 år, der tidligere har gennemført et trin 1 eller 2 i en erhvervsuddannelse kan få mulighed for at gennemføre et trin 2 eller 3 inden for samme erhvervsuddannelse uden krav, om at uddannelsen skal gennemføres inden for dagpengeperioden.

Den midlertidige ordning i dagpengereglerne om 100 pct. sats fortsætter ligeledes frem til udgangen af 2020. Den midlertidige ordning med den gældende positivliste kommer dermed til at løbe *parallelt* med den nye ret til at tage en erhvervsuddannelse med 110 pct. af den individuelle dagpengesats, hvis uddannelsen er på den nye positivliste i perioden fra og med den 1. august til og med den 31. december 2020.

Det gældende forsøg under udfordringsretten med udvidelse af målgruppen for uddannelsesløft fortsætter ligeledes frem til udgangen af 2021.

Sammenhæng til puljen til grundforløb til erhvervsuddannelser

Med *Aftale om opkvalificering* fra 2019 blev der etableret en pulje til grundforløb til erhvervsuddannelser, der løber til og med den 31. marts 2021. Jobcentre kan under puljen bevilge grundforløb til dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere, der er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse, og som er fyldt 30 år. De ledige modtager 100 pct. af den ydelse, de er berettiget til, under uddannelsen. Puljen løber til 31. marts 2021.

Jobcentre kan derfor i perioden fra og med den 1. august 2020 til og med den 31. marts 2021 bevilge grundforløb til dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere, der er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse, og som er fyldt 30 år, gennem *både* puljen til grundforløb og puljen til uddannelsesløft.

Dagpengemodtagere får dog udbetalt dagpenge med et beløb svarende til 100 pct. af pågældendes individuelle dagpengesats under puljen til grundforløb, mens de får dagpenge med 80 pct. af dagpengenes højeste beløb med mulighed for at låne op til pågældende individuelle dagpengesats med et fradrag på 37 pct. under puljen til uddannelsesløft.

Jobcentret kan *ikke* bevilge grundforløb til aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere under puljen til uddannelsesløft, men det kan de under puljen til grundforløb.

Ret til tilbud om en erhvervsuddannelse på 110 pct. af den individuelle dagpengesats inden for mangelområder (positivliste) i 2020 og 2021

Som et led i udmøntning af *Aftale om ekstraordinært løft af ledige*, jf. ovenfor, er der indført en midlertidig ordning, hvor dagpengemodtagere, som er fyldt 30 år, og som er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse, har ret til tilbud om en erhvervsuddannelse inden for mangelområder, der fremgår af en positivliste, der kan findes på www.star.dk. Positivlisten er også vedlagt denne orienteringsskrivelse. Den midlertidige ordning fremgår af § 97 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB).

Retten til tilbud om en erhvervsuddannelse under ordningen gælder i perioden fra og med den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021.

Dagpengemodtagere, der i perioden påbegynder en erhvervsuddannelse under den midlertidige ordning, får udbetalt dagpenge med et beløb svarende til 110 pct. af medlemmets individuelle dagpengesats, dog højst 110 pct. af dagpengenes højeste beløb.

Dagpengemodtagere, der deltager i en erhvervsuddannelse under ordningen, er fritaget for pligten til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde under uddannelsesforløbet.

Retten til tilbud om en erhvervsuddannelse med 110 pct. af den individuelle dagpengesats er etableret som en midlertidig lovbunden ordning, hvor staten yder 80 pct. refusion af kommunernes driftsudgifter til erhvervsuddannelser, jf. § 196 a i LAB, herunder udgifter til et fortsat tilbud, hvis borgeren skifter målgruppe. Kommunernes udgifter er omfattet af budgetgarantien.

Uddannelsen kan strække sig længere end dagpengeperioden

Ligesom under puljen til uddannelsesløft, har borgeren ret til at fortsætte tilbuddet om erhvervsuddannelse, der strækker sig længere end dagpengeperioden, selvom borgeren overgår til en anden forsørgelsesydelse undervejs. Det er dermed *ikke* et krav, at erhvervsuddannelsen skal kunne gennemføres inden for dagpengeperioden.

Borgeren kan overgå til den ydelse, som borgeren ellers er berettiget til som fx kontanthjælp eller SU. Borgeren skal leve op til de betingelser, der ellers gælder for at få forsørgelsesydelsen.

Ret til en hel erhvervsuddannelse

Under ordningen har dagpengemodtagere ret til tilbud om en hel erhvervsuddannelse inden for mangelområder. De har dermed *ikke* ret til at påbegynde dele af en erhvervsuddannelse inden for mangelområder som fx et grundforløb til en erhvervsuddannelse.

Positivliste over erhvervsuddannelser inden for mangelområder

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udarbejder en landsdækkende positivliste over erhvervsuddannelser, hvor der er behov for arbejdskraft, med inddragelse af Beskæftigelsesrådets teknikergruppe.

Positivlisten kan findes på www.star.dk og er også vedlagt denne orienteringsskrivelse.

Karensperiode på 6 måneder

Det er ikke intentionen, at retten til tilbud om en erhvervsuddannelse inden for mangelområder, hvor borgeren kan få højere dagpengesats, skal gælde for uddannelsesløft under puljen, som er påbegyndt før den 1. august 2020.

Der er derfor en karensperiode på 6 måneder for ledige, som før 1. august 2020 er påbegyndt en erhvervsuddannelse gennem den eksisterende pulje til uddannelsesløft. Formålet er at undgå, at ledige, som allerede er i gang med en erhvervsuddannelse under puljen til uddannelsesløft, afbryder denne erhvervsuddannelse for at overgå til den nye ordning og opnå en højere dagpengesats.

Udbetaling af dagpenge

Dagpengene vil blive udbetalt med satsen, så længe borgeren deltager i tilbuddet. Deltagelse i tilbuddet vil dog ikke give ret til dagpenge efter udløb af dagpengeperiode, herunder en eventuel forlænget dagpengeperiode, jf. § 55, stk. 1, og 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Strækker uddannelsesløftet sig ud over dagpengeperioden, fortsætter borgeren på den ydelse, som borgeren er berettiget til efter ydelses- og målgruppeskift.

Skift af dagpengesats ved påbegyndelsen eller afslutningen af et tilbud om en erhvervsuddannelse under ordningen sker med virkning fra den 1. i måneden efter ydelsesskiftet, jf. § 16 i bekendtgørelse nr. 1584 af 18. december 2018 om beregning af dagpengesatsen.

Registrering af aktivitet og udgifter for uddannelsesløft under de to ordninger

STAR vil den 4. august idriftsætte ændringer i DFDG mhp., at der kan oprettes registreringer på ordningerne. Herfra kan der sendes oplysninger til a-kasser via DFDG. Der henvises til relevante leverandører ift. yderligere information og understøttelse i jobcentrets eget sagsbehandlingssystem.

STAR vil i forbindelse med idriftsættelse af registreringerne for de nye ordninger, der følger af aftalerne om opkvalificering, opdatere ”Vejledning om anvendelse af bevillingsramme og aktiveringspuljer” forventeligt primo august.

Det forventes, at der efter sommerferien autoriseres en gruppering i det kommunale budget- og regnskabssystem, som kommunerne skal anvende til registrering af uddannelsesudgifter til tilbud under ordningen med ret til en erhvervsuddannelse med 100 pct. dagpengesats. Udgifterne skal således ikke registreres på 5.68.98.101, som anvendes til uddannelsesudgifter inden for puljen til uddannelsesløft.

Det forventes endvidere, at kommunerne fra efteråret kan hjemtage 80 pct. refusion via indberetning i forskudsrefusionssystemet på den midlertidige ordning med ret til tilbud om en erhvervsuddannelse inden for mangelområder.

Faglært gennem voksenlærlingeordningen

I en forsøgsperiode fra den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021 gennemføres forsøg med en udvidelse/lempelse af adgangen til tilskud under voksenlærlingeordningen.

Forsøget indebærer bl.a., at kravet om forudgående ledighed i voksenlærlingeordningen, for faglærte ledige, som ikke har en forældet uddannelse, lempes i forsøgsperioden, fra 6 måneder til kun at være 3 måneder.

Forsøget indebærer også, at muligheden for tilskud til borgere der kommer fra beskæftigelse udvides, så den også omfatter borgere med forældet uddannelse, dvs. borgere, som ikke har anvendt uddannelsen i de seneste 5 år.

Forsøget indebærer endelig, at den landsdækkende positivliste over uddannelser inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, ikke finder anvendelse i forbindelse med bevilling af tilskud til arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftale med borgere der kommer fra beskæftigelse.

Forsøgsperioden løber fra 1. august 2020 til og med 31. december 2021 og gælder for uddannelsesaftaler påbegyndt senest den 31. december 2021, og hvor arbejdsgiver har søgt om tilskud inden den 31. december 2021.

De almindelige betingelser for tilskud efter voksenlærlingeordningen i kapitel 23 i lov om en aktivbeskæftigelsesindsats skal fortsat være opfyldt. Det vil bl.a. sige, at tidspunktet for, hvornår alderskravet skal vurderes (ved uddannelsesaftalens påbegyndelse), er uændret. Tidspunktet for, hvornår ledighedskriteriet og elevens højst fuldførte uddannelse skal vurderes (ved påbegyndelse af det aktuelle uddannelsesforløb) er også uændret.

Forsøgsbestemmelsen for voksenlærlingeordningen får virkning for både *nye* uddannelsesaftaler, som påbegyndes fra den 1. august 2020, hvor bekendtgørelsen træder i kraft, og for allerede *påbegyndte* uddannelsesaftaler, hvor der endnu ikke er bevilget voksenlærlingetilskud, men hvor arbejdsgiveren nu efter forsøgsbestemmelsen vil opfylde betingelserne for voksenlærlingetilskud. Tildeling af voksenlærlingetilskud vil alene ske fremadrettet fra det tidspunkt arbejdsgiver ansøger jf. § 158, stk. 2 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Ekstra løft af erhvervsrettede kurser

Som følge af *aftale om styrket opkvalificering*, jf. ovenfor, gennemføres der forsøg med ca. 70 kurser, som er undtaget for karens i forbindelse med seks ugers jobrettet uddannelse. Det betyder, at dagpengemodtagere, som er berettiget til 6 ugers jobrettet uddannelse, kan påbegynde et kursus fra første ledighedsdag i stedet for efter fem ugers ledighed, hvis kurset er undtaget fra karens. Forsøgsperioden løber fra den 1. august til og med den 31. december 2020.

En liste over de særlige kurser, er under udarbejdelse i samarbejde med Beskæftigelsesrådets (BER) Teknikergruppe. Disse kurser vil blive markeret med undtagelse for karens på den landsdækkende positivliste for 6 ugers jobrettet uddannelse, og forventes offentliggjort på star.dk i starten af juli 2020.

Ordninger for erhvervsrettede kurser

Forsøg med den regionale uddannelsespulje

Som følge af *aftale om styrket opkvalificering*, jf. ovenfor, gennemføres der forsøg med den regionale uddannelsespulje. Forsøgsperioden løber fra den 1. august til og med den 31. december 2020.

Forsøg med udvidelse af målgrupper og RAR-områder til den regionale uddannelsespulje

Som forsøg udvides den regionale uddannelsespulje i forhold til målgruppe og brug af positivlister.

Det betyder, at målgruppen for den regionale uddannelsespulje udvides så den, i stedet for at kun omfatte dagpengemodtagere, omfatter de resterende målgrupper, undtaget fleksjobbere. Forsøget indebærer også, at jobcentret, inden for puljen, kan bevilge kurser som fremgår både af positivlisten i jobcentrets eget RAR-område og, som noget nyt, af positivlisterne i de tilstødende RAR-områder.

Denne del aftalen bliver udmøntet i § 10 i bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet.

Disse to dele af forsøget forventes fra 1. januar 2021 fastsat ved lov. Der forventes fremsat lovforslag herom til efteråret.

Ret til et erhvervsrettet kursus ved arbejdsgivererklæring

Forsøget giver derudover ledige ret til at påbegynde et erhvervsrettet kursus, forudsat at den ledige har en hensigtserklæring om ansættelse på minimum 3 måneder fra en arbejdsgiver, og at kurset er relevant for at kunne varetage jobbet.

Retten gælder alle målgrupper, undtaget borgere i fleksjob, selvforsørgende ledige samt borgere i beskæftigelse. Dermed vil sygedagpengemodtagere og borgere i jobafklaring, som er ansat hos en arbejdsgiver eller driver selvstændig virksomhed, ikke kunne benytte retten.

Kurset kan maksimalt have en varighed på 3 måneder og kan ligge både forud for og efter ansættelsesstart. Hvis kurset ligger efter ansættelsesstart, skal borgeren have mindst 6 måneders forudgående ledighed, og kurset skal være aftalt med arbejdsgiverens, mens borgeren er ledig. Varighedsbegrænsningen på 3 måneder gælder uanset om kurset placeres før ansættelsesstart, efter ansættelsesstart eller overlapper med ansættelsesstart.

Kurset kan tidligst påbegyndes 3 måneder før ansættelsesstart og skal være afsluttet senest 3 måneder efter ansættelsesstart.

Retten til et erhvervsrettet kursus gælder for ét kursus pr. person pr. arbejdsgiver. Det betyder, at borgeren ikke vil kunne bruge retten i forhold til den samme arbejdsgiver to gange, uanset hvor lang tid der går fra, at retten er brugt i første omgang.

Denne del af aftalen er udmøntet i § 10 i bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet.

Venlig hilsen

Christian Solgaard
Kontorchef